

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1030/2023
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Прибојац, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу и промет аутоделова „21. октобар“ д.о.о. Крагујевац, чији је пуномоћник Живан Јеремић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 285/22 од 18.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 26.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 285/22 од 18.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 800/19 од 20.09.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде нематеријалне штете услед повреде на раду од 13.03.2018. године исплати 700.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 600.000,00 динара за претрпљени страх, 2.272.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и 600.000,00 динара за душевне болове због наружености, све са каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужилци на име разлике обрачунате пуне зараде, накнаде зараде и исплаћеног боловања за период од 13.03.2018. године до 05.12.2018. године исплати наведене месечне износе, са законском затезном каматом од 01. у месецу за претходни месец до исплате. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужилци на име разлике обрачунате пуне зараде, накнаде зараде и исплаћене инвалидске пензије за период од 05.12.2018. године до 01.07.2019. године исплати наведене месечне износе, са законском затезном каматом од 01. у наредном месецу за претходни месец до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужилци на име доспеле накнаде штете почев од подношења тужбе 01.07.2019. године до правноснажности пресуде исплати месечне износе од по 15.469,49 динара, као и да јој убудуће плаћа исте износе на име месечне ренте најкасније до 01. у наредном месецу за износ из претходног месеца, са законском затезном каматом од доспелости сваког

појединог износа па до исплате. Ставом петим изреке, тужени је обавезан да тужиљи надокнади парничне трошкове у износу од 420.225,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 285/22 од 18.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у ставовима првом, другом, трећем и четвртом изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба поступка и због погрешне примене материјалног права, са предлогом да Врховни касациони суд о ревизији одлучи као о посебној по члану 404. ЗПП.

По преиначеној тужби на дан 26.08.2021. године, вредност предмета спора (члан 28. и 29. ЗПП) је 5.648.505,63 динара. Према средњем курсу НБС од 117,57 динара за 1 евро у то време вредност предмета спора је динарска противвредност 48.043,76 евра, па је ревизија дозвољена по члану 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 17/11 ... 18/20).

Испитујући правилност пресуде у побијаном делу у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије другостепени суд није учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП, пошто је пресуду засновао на утврђеним чињеницама од стране првостепеног суда. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревизијом указује, по члану 407. ЗПП није предвиђена као разлог због кога се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је као запослена код туженог на пословима ..., дана 13.03.2018. године на радном месту задобила тешку телесну повреду у виду одсецања леве руке испод лакта. Тужиља је тога дана радила на коленастој преси „Раскин“, чији притискач је неконтролисано кренуо надоле и проузроковао повреду. Активних радњи, односно пропуста у извршењу радних задатака тужиље и трећих лица као узрока штетног догађаја није било, већ је штета искључиво последица реализације ризика повећане опасности рада на машини. Због последица повређивања тужиљи (рођеној 1967. године) је утврђено право на инвалидску пензију од 05.12.2018. године у износу од 17.676,08 динара. Након завршетка лечења њена животна активност умањена је за 65% и постоји наруженост високог степена, што условљава трпљење душевних болова уз умерени депресивни поремећај. Утврђени су јачина и дужина физичких болова и страха који су последица повређивања, као и разлике између зараде коју би тужиља остваривала по редовном току ствари и остварених прихода у протеклом временском периоду, односно разлика између зараде коју би тужиља по редовном току ствари убудуће остваривала и актуелних примања.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право садржано у члановима 164. Закона о раду, 154. став 2, 173, 174. и 177. Закона о облигационим односима, када су оценили да тужени одговара за спорну штету по правилима о објективној одговорности за опасну ствар, те одлучили о праву тужиље на накнаду спорних износа нематеријалне и материјалне штете на основу одредби чланова 200, 189, 190, 188. ставови 1. и 2. и 195. Закона о облигационим односима.

Тужени наводима у ревизији о одсуству одговорности туженог, односно доприносу тужиље настанку штете, побија правилност утврђених чињеница, из ког разлога по члану 407. ЗПП, када је другостепени суд потврдио првостепену пресуду, не постоји могућност побијања другостепене пресуде. Наиме, другостепени суд је приликом одлучивања прихватио као потпуно и правилно утврђене чињенице на којима је првостепени суд засновао пресуду, тако да је по члану 407. став 2. ЗПП овај ревизијски разлог искључен.

У конкретном случају, повећани ризик рада на преси реализован је, пошто је њен притискач неконтролисано кренуо надоле, па су испуњени услови за објективну одговорност туженог по члановима 173. и 174. Закона о облигационим односима, како је то и одлучено од стране нижестепених судова.

Услови за ослобођење од одговорности имаоца опасне ствари прописани су у члану 177. наведеног закона. Ималац ствари ослобађа се одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњама оштећеника или трећег лица, које он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2.) Ималац се ослобађа одговорности делимично ако је оштећеник делимично допринео настанку штете (став 3.).

Према чињеничном утврђењу нема радњи тужиље, односно трећих лица које су у смислу наведених одредби могле довести до потпуног, односно делимичног искључења одговорности туженог.

Код утврђења о ограничењу радне и животне активности тужиље, степену и манифестацијама наружености, јачини и дужини претрпљених физичких болова и страха, у склопу са чињеницом да је тужиља у време штетног догађаја била стара 51 годину, да је лице женског пола, Врховни касациони суд не може прихватити ни наводе ревизије о превисоко досуђеним накнадама нематеријалне штете, пошто је досуђеним износима пружена примерена сатисфакција спрам утврђених трпљења.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**